

Prof.dr.sc. Zdenka Bolanča

Grafički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Faculty of Graphic Arts, University of Zagreb, Zagreb, Croatia

Profesorica Zdenka Bolanča diplomirala je na Kemijskom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu 1970. godine. Zapošljava se u Centru za meteorološka istraživanja Republičkog hidrometeorološkog zavoda. Područje znanstvenog rada su istraživanja u domeni ekologije, vezana uz zagađenost atmosfere i izučavanje mehanizma onečišćenja oborina. Suradujući s vodećim svjetskim istraživačkim središtima u spomenutom području, stječe znanja i iskustva potrebna za ustroj laboratorija. Radi na metodologiji i razvoju metoda analize određenih zagađivala, u vrijeme kada se tek počelo ekologiji pridavati dužna pažnja. U Hrvatskoj je uvela mrežu stanica za praćenje prirodnog fona zagađenosti zraka i oborina, koja je uključena u postaje Svjetske meteorološke organizacije. Studira karakteristike prirodnog fona zagađenosti na posebno odabranim lokalitetima u Hrvatskoj, utvrđuje korelacije zagađivala u zraku i oborini u odnosu na vrstu oborine, veličinu kapi, intenzitet oborine, dužinu sušnog perioda. Osim toga istražuje antropogeni utjecaj i povezuje s meteorološkim čimbenicima. Spomenuta istraživanja sadržaj su magistarskog rada (magistrirala 1972 godine) i doktorske disertacije (1977 godine). U to vrijeme u svojstvu eksperta aktivno sudjeluje u radu međunarodne komisije iz područja „Kontrola i zaštita atmosfere od zagađenja u različitim klimatskim uvjetima“. Aktivni je član skupine imenovane na razini Jugoslavije za „Razvoj metoda za praćenje aerozagađenja“.

U periodu od 1976-1980 aktivno sudjeluje u znanstveno-istraživačkim projektima odobrenim i sufinanciranim od Samoupravne interesne zajednice za znanost III i koautor je izvješća. Profesorica Z. Bolanča 1980 godine zapošljava se na Višoj grafičkoj školi i prolazi sve stupnjeve nastavnog procesa. Korijeni katedre Zaštite okoliša, koje je voditelj, vežu se uz njezino zapošljavanje na toj ustanovi i sežu od transformacije Više grafičke škole u Zajednički studij grafičke tehnologije, odnosno početak studija VII stupnja. Osnutkom Grafičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu aktivnost proširuje kako u području nastave, tako i u istraživanjima u području znanosti i struke. Uvodi prvi kolegij iz područja ekologije na Grafičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zaštita životne i radne okoline. Od 1992 godine ekološki sadržaji u nastavi na diplomskom studiju se proširuju na osam kolegija, dijelom na tehnološkom smjeru, a dijelom na usmjerenju dizajna. Slijedi osmišljavanje sadržaja i izvođenje kolegija na magistarskom i doktorskom studiju u matičnoj ustanovi, ali i u okviru postdiplomskog studija na Zagrebačkom i drugim Sveučilištima. Kao rezultat aktivnosti u okviru Bolonjskog procesa nastaju novi nastavni sadržaji, koji se sada izvode na dodiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju. Mentor je oko sto pedeset diplomskih radova, nekoliko završnih radova, magistarskih radova i doktorskih disertacija. Organizirana i vodi stručnu praksu studenata Grafičkog fakulteta od 1990. do 2002. godine. Spomenuto prerastanje Više grafičke

škole u Grafički fakultet omogućuje profesorici Bolanča još intenzivnije bavljenje znanstvenim radom. Istraživanja nastavlja kao aktivni istraživač, zatim voditelj teme, pa voditelj projekta. Znanstveni projekt Istraživanje sustava celuloza, tiskarska boja, tekućina pod njezinim vodstvom je prvi prihvaćeni znanstveni projekt Grafičkog fakulteta od strane Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske po formiranju te institucije. Od tada pa nadalje sve do sada redovito je voditelj nacionalnih znanstvenih projekata sufinanciranih od MZT sada MZOS. Sada je voditelj programa prihvaćenog od MZOS „Studij materijala i procesa grafičke reprodukcije u funkciji održivog razvoja“, koji ujedinjuje četiri projekta. Profesorica Bolanča i dalje je aktivna u međunarodnim okvirima, pa surađuje s institutima i fakultetima u nekoliko zemalja. Suradnja sa Slovenijom provedena je kroz Hrvatsko - Slovenski bilateralni program suradnje u području znanosti i tehnologije prihvaćenim od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Slovenian Research Agency. Profesorica Bolanča je aktivna i u stručnom radu. Tako na stečenim znanjima i razvoju znanstvene problematike vodi do praktične primjene. Rješava zadatke iz domene tehnologije, uključujući ekološke studije u području zbrinjavanja otpada, proizvodnje recikliranih papira, izgradnje novih objekata i slično. U toku svog dosadašnjeg rada objavila je sto osamnaest znanstvenih radova, od kojih su neki citirani u Current Contents, Science Citation Index, INSPEC, Pira Journals Data base, i drugim bazama podataka, te šezdeset stručnih radova. Prezentirala je radove na sedamdeset šest

međunarodnih i trideset i jednom nacionalnom skupu. Urednik je dvije znanstvene knjige. Dugi niz godina član je uredničkog odbora časopisa za grafičku tehnologiju i dizajn Acte Graphice, referirane od INSPEC, Graphic Arts Bulletin, PIRA Journals Dana base. Za svaki broj spomenutog časopisa napisala je prilog o najnovijim postignućima iz područja zaštite okoliša s naglaskom na grafičku i prateću industriju. Spomenuti članci su značajni u području edukacije i znanosti, bitni su na putu prema održivom razvoju, a istovremeno su doprinos popularizaciji i isticanju važnosti znanosti o ekologiji, općenito. Od 2004 godine predsjednica je organizacijskog i znanstvenog odbora International Conference on Printing, Design and Graphic Communication. Sudjelovala je u organizaciji nekoliko različitih savjetovanja iz područja ekologije, pa i šire u zemlji i inozemstvu. Na međunarodnim i nacionalnim skupovima održala je pozvana predavanja. Tokom rada preuzimala je razne dužnosti, kao što su predsjednik i član većeg broja povjerenstava, delegat u grupaciji i drugo. Između ostalog sada je član Matičnog odbora za područje tehničkih znanosti - polje kemijskog inženjerstva, rudarstva, nafte i geološkog inženjerstva, metalurgije, tekstilne tehnologije i grafičke tehnologije. Zdenka Bolanča redovni je profesor u trajnom zvanju. Član je Akademije tehničkih znanosti Hrvatske od osnutka Razreda grafičke tehnologije, a od 2003 godine njen je redovni član. Za značajne rezultate u znanstveno-istraživačkom radu i uvođenje ekologije u nastavne sadržaje profesorica Bolanča primila je nagradu Grada Zagreba 2007. godine.